

Sygn. akt IV Ka 463/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ireneusz Grodek

Sędziowie SO Tomasz Ignaczak (spr.)

SO Agnieszka Szulc-Wroniszewska

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Olczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Roberta Wiznera

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014 roku

sprawy **D. N.**

oskarżonego z art. 178a§4 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 3 czerwca 2014 roku sygn. akt VII K 200/14

na podstawie art. 437 § 1 i 2 kpk, art. 438 pkt 1 i 3 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- eliminuje z opisu obu przypisanych oskarżonemu czynów stwierdzenie „przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 04.11.2010r. sygn. akt II K 916/10”;
- jako podstawę prawną skazania za oba przypisane przestępstwa przyjmuje art. 178 a § 1 kk ustalając, iż stanowią one ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 kk;
- jako podstawę prawną wymiaru kary pozbawienia wolności przyjmuje art. 178 a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk;
- eliminuje z podstawy prawnej rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 zaskarżonego wyroku dyspozycję art. 69 § 4 kk;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt IV Ka 463/14

UZASADNIENIE

Oskarżony D. N. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 15 lutego 2014 roku prowadził w stanie nietrzeźwości pojazd mechaniczny będąc uprzednio skazany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, tj, o czyn z art. 178 a § 4 kk;

II. w dniu 4 marca 2014 roku prowadził w stanie nietrzeźwości pojazd mechaniczny będąc uprzednio skazany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, tj, o czyn z art. 178 a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 3 czerwca 2014 roku w sprawie sygn. akt VII K 200/14:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconych mu czynów z tym uzupełnieniem, że przyjął, iż oskarżony działał w krótkich odstępach czasu w podobny sposób i wyczerpał swoim zachowaniem dyspozycję art. 178 a § 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk i za to na podstawie art. 178 a § 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 69 § 1 i 2 i 4 kk i 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat;

3. na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę 80 stawek dziennych grzywny po 10 zł. jedna stawka;

4. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat;

5. na podstawie art. 63 § 2 kk na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 15 lutego 2014 roku;

6. orzekł o kosztach sądowych.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez prokuratora.

Apelacja prokuratora zaskrzyła wyrok Sądu Rejonowego na niekorzyść oskarżonego w zakresie kary, choć prokurator literalnie zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej i warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności. Podnosił, iż w sprawie nie zachodził szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający sprawcy czynu z art. 178 a § 4 kk warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, zaś w pozostałej części o utrzymanie wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja prokuratora przyniosła ten skutek, że spowodowała zmianę zaskarżonego wyroku na korzyść oskarżonego.

Prokurator chyba nie zdawał sobie sprawy, że wnosząc apelację w tej sprawie spowoduje zdezaktualizowanie się odpowiedzialności oskarżonego za czyny kwalifikowane z art. 178 a § 4 kk (może on teraz odpowiadać jedynie z art. 178 a § 1 kk, co czyni nieaktualnymi zarzuty prokuratora dotyczące braku zachodzenia w sprawie szczególnie uzasadnionego przypadku do warunkowego zawieszania wykonania kary pozbawienia wolności).

Otóż oskarżony był prawomocnie skazany m. in. za czyn z art. 178 a § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 4 listopada 2010 roku w sprawie sygn. akt II K 916/10. Wyrokiem tym orzeczono m. in. zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, którego bieg zakończył się w dniu 28 lipca 2013 roku. Wyrok ten zatarł się z mocy prawa w dniu 11 sierpnia 2014 roku.

Oskarżony dopuścił się inkryminowanych czynów w dniach 15 lutego 2014 roku i 4 marca 2014 roku, a więc nie obowiązywał go już wówczas zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, ale w chwili tych czynów poprzedni wyrok skazujący go za czyn z art. 178 a § 1 kk nie uległ jeszcze zatarciu. Co więcej, nie był on jeszcze zatarty w chwili

wyrokovania przez Sąd Rejonowy, zatem Sąd ten słusznie zakwalifikował zachowanie oskarżonego z art. 178 a § 4 kk. Jednak na skutek wniesienia przez prokuratora apelacji nie doszło do uprawomocnienia się tego wyroku przed dniem zatarcia poprzedniego skazania, tj. przed dniem 11 sierpnia 2014 roku (wniósł on apelację w dniu 7 lipca 2014 roku, a więc praktycznie na miesiąc przed zatarciem skazania, co czyniło nierealnym rozpoznanie tej sprawy w instancji odwoławczej przed tym dniem). Oznacza to, że obecnie można przypisać oskarżonemu jedynie czyny kwalifikowane z art. 178 a § 1 kk.

Sąd Okręgowy podziela bowiem stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym fakt zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania za przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk lub wymienione w art. 178a § 4 kk, zaistniały w dacie wyrokowania co do popełnienia czynu określonego w art. 178a § 1 kk, uniemożliwia przyjęcie odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 178a § 4 kk także wtedy, gdy do popełnienia tego czynu doszło przed upływem okresu niezbędnego do zatarcia wcześniejszego skazania. Nie stanowi natomiast przeszkody do przyjęcia odpowiedzialności na podstawie art. 178a § 4 kk zatarcie, w dacie wyrokowania, skazania za przestępstwo, którego częścią było orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jeżeli będący przedmiotem osądu czyn określony w art. 178a § 1 kk został popełniony w okresie obowiązywania tego zakazu (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z 2012-08-21, IV KK 59/12, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa rok 2013, Nr 1, poz. 3, str. 10).

Skoro obecnie oskarżony nie może odpowiadać za czyny kwalifikowane z art. 178 a § 4 kk, to nie ma już do niego zastosowania dyspozycja art. 69 § 4 kk. Dlatego obecnie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary przepis ten jest zbędny i należało go wyeliminować.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd Rejonowy niepotrzebnie powołał w podstawie skazania art. 91 § 1 kk. Przepis art. 91 § 1 kk pozwala, w przypadku spełnienia przesłanek w nim określonych, na uproszczone orzekanie o karze. Zamiast za każde z przestępstw, przypisanych sprawcy, wymierzać kary jednostkowe i następnie karę łączną, uznaje się oskarżonego za winnego wielu (co najmniej dwóch) przestępstw, bez potrzeby orzekania kar jednostkowych. Zawsze więc należy oskarżonemu najpierw przypisać popełnienie konkretnych przestępstw, ze wskazaniem ich kwalifikacji prawnej (ale bez powoływania w tym miejscu art. 91 § 1 kk), a następnie wymierzyć za nie jedną karę z powołaniem już art. 91 § 1 kk. Skoro bowiem przepis ten dotyczy zasad wymiaru kary za ciąg przestępstw, to powołać go należy tylko w podstawie wymiaru kary (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z 2012-11-22, V KK 252/12, opubl: www.sn.pl).

Dlatego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- wyeliminował z opisu obu przypisanych oskarżonemu czynów stwierdzenie „przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Pabianicach z dnia 04.11.2010r. sygn. akt II K 916/10”;
- jako podstawę prawną skazania za oba przypisane przestępstwa przyjął art. 178 a § 1 kk ustalając, iż stanowią one ciąg przestępstw opisany w art. 91 § 1 kk;
- jako podstawę prawną wymiaru kary pozbawienia wolności przyjął art. 178 a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk;
- wyeliminował z podstawy prawnej rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 zaskarżonego wyroku dyspozycję art. 69 § 4 kk.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok, również w zakresie wymiaru kary i środków probacyjnych, należało utrzymać w mocy. Okazało się bowiem, że kara 1 roku pozbawienia wolności orzeczona za ciąg przestępstw z art. 178 a § 1 kk jest adekwatna do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynów oskarżonego, dlatego, mimo zakwalifikowania czynów z łagodniejszego przepisu, Sąd Okręgowy nie obniżał jej wymiaru. Zaś co do warunkowego zawieszenia wykonania tej kary na okres próby 3 lat, to również, po przyjęciu związanej z instytucją zatarcia skazania fikcji prawnej, że oskarżony nie był nigdy uprzednio karany, jest to rozstrzygnięcie trafne i sprawiedliwe. Podobnie

ocenić należy orzeczoną na podstawie art. 71 § 1 kk karę 80 stawek dziennych grzywny po 10 zł. stawka i środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat.

Na wydatki postępowania złożył się ryczałt za doręczanie przesyłek sądowych w kwocie 20 zł.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk. Doszło do zmiany wyroku na korzyść oskarżonego na skutek okoliczności, na które nie miał on wpływu, a apelacja prokuratora w związku z zatarciem poprzedniego skazania zdezaktualizowała się i okazała się w istocie chybiona (zmian na korzyść Sąd Okręgowy dokonał z urzędu). W tym stanie rzeczy względy słuszności przemawiają za tym, aby oskarżony nie ponosił kosztów postępowania odwoławczego, gdyż nie za jego przyczyną doszło do zmian wyroku.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.